

AVI Yhteinen kirjaamo

Lähettäjä: Kirjaamo Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri <Varsinais-Suomen.sairaanhoitopiirinkirjaamo@tyks.fi>
Lähetetty: keskiviikko 10. marraskuuta 2021 12.33
Vastaanottaja: Peltola Ulla (AVI)
Aihe: LSAVI lisälausunto TTL 58 ja 58d edellytyksistä 2021-11-10
Liitteet: LSAVI lisälausunto TTL 58 ja 58d edellytyksistä 2021-11-10.pdf

Hei,

Liitteenä pyytämämme lausuntopäivitys.

Ystävällisin terveisin
TYKS Kirjaamo

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Kirje 9.11.2021

LSAVI/12282/2021

10.11.2021

Asiantuntija-arvion päivitys tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n mukaisille päätöksille asetettujen edellytysten täyttymisestä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella

Lounais-Suomen aluehallintovirasto harkitsee tartuntatautilain 58 § ja 58 d § mukaisten päätösten tekemistä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella. Kyseessä olevaa harkintaa varten Lounais-Suomen aluehallintovirasto pyytää päivittämään sairaanhoitopiiriltä 8.11.2021 saatua asiantuntija-arviota tartuntatautilain 58 §:n sekä 58 d §:n mukaiselle päätökselle asetettujen edellytysten täyttymisestä sairaanhoitopiirin tai sen tiettyjen kuntien alueella. Alueellisessa ohjausryhmässä on ilmennyt 9.11.2021 epidemiatilanteen nopea pahentuminen, mistä syystä lausuntoon pyydetään päivitystä muutaman kysymyksen osalta.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin lausunnon 8.11.2021 asiassa LSAVI/12282/2021 ja 9.11.2021 kokoontuneen Varsinais-Suomen alueellisen ohjausryhmän koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) ehkäisemiseksi perusteella aluehallintovirasto kysyy annettuun lausuntoon päivitystä seuraavilta osin:

LS-AVI pyytää kannanottoa erityisesti seuraaviin asioihin:

1. Todetaanko sairaanhoitopiirin alueella tartuntatautilain 58 d §:ssä mainitulla tavoin merkittäviä tautiryypäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella? Kyllä/ ei

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella on osoittanut aivan viime aikoina selkeää huonontumista. Tuorein VSSHP:n sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikön kirjanpidon mukainen 14 vrk:n ilmaantuvuusluku 100 000 henkilöä kohden on 174,3 (8.11.). Tällä hetkellä tunnistamattomien tartuntalähteiden voidaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin mielestä katsoa aiheuttavan alueellisesti merkittäviä tartuntaryypäitä. Sen sijaan tunnistamattomista tartuntalähteistä syntyvän laajan leviämisen uhka on hankalammin arvioitavissa väestön nykyinen rokotekattavuus huomioiden. Kysymyksenasettelu on yksinkertaistettu kahteen vaihtoehtoon ja vallitsevassa epidemiologisessa tilanteessa vastaamme lääketieteellisen kokonaisarvion perusteella annetuista vaihtoehdoista: Kyllä.

2. Lausuntonne sivulla 4 toisen kappaleen lopussa toteatte: ”Sen sijaan tunnistamattomista tartuntalähteistä syntyvän laajan leviämisen uhka on hankalammin arvioitavissa väestön nykyinen rokotekattavuus huomioiden.” 9.11.2021 kokouksen perusteella sai käsityksen, että tunnistamattomista tartuntalähteistä syntyy laaja leviämisen uhka nopeasti kasvaneiden tartuntalukujen vuoksi. Pitääkö tämä paikkansa? Kyllä/ ei

Kyllä, katso myös vastaus kohdassa 1.

3. Sivulla 6 kolmannen kappaleen alussa toteatte: ”Yllämainitun perusteella Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri arvioi, että tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset ja muut jo toteutetut toimenpiteet ovat toistaiseksi olleet riittäviä covid-19 -taudin leviämisen estämiseksi, mutta epidemian äskettäinen paheneminen alueellamme ja sen myötä ilmennyt uhka sairaanhoidon merkittävästä kuormituksesta seurannaishaittoineen voivat muodostaa tarpeen TTL 58 §:n ja/tai 58 d §:n mukaisen päätöksen tai päätöksen tekemiseen laissa tarkoitetulla tavalla.” Onko tilanne muuttunut siten, että muodostuu välttämätön tarve TTL 58 § ja 58 d § mukaisen päätöksen tekemiseen laissa määritellyllä tavalla? Kyllä/ei

Näkemyksemme on, että covid-19 –epidemian aivan viimeaikainen paheneminen Varsinais-Suomen alueella uhkaa kuormittaa sairaanhoitoa merkittävästi lähitulevaisuudessa, mikä muodostaa kysymyksessä tarkoitetun välttämättömän tarpeen. Kantamme on kuitenkin puhtaasti lääketieteellinen emmekä kykene tekemään asiasta perinpohjaista juridista arviota.

4. Lausuntonne sivulla 7 viimeisessä kappaleessa toteatte: ”Muiden alueellisten rajoitustoimenpiteiden osalta edellytetyt välttämättömyys, suhteellisuus ja tarkoituksenmukaisuus ovat vaikeasti osoitettavissa, koska kyseisiin THL:n riskipotentialin mukaisiin merkittävän riskin tilanteisiin jäljitettyjä covid-19-tapauksia on viime viikkoina ollut melko vähän ja toisaalta Varsinais-Suomessa on viikolla 44 ylletty valtioneuvoston tavoitteeseen 80 % rokotuskattavuudesta kahden rokotteen osalta 12 vuotta täyttäneessä väestössä.” Onko tilanne muuttunut siten, että alueellisia rajoitustoimenpiteitä on välttämätöntä kohdistaa yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin, jotta epidemian leviämistä väestössä voitaisiin hillitä kontakteja vähentämällä? Kyllä/ ei

Kyllä, katso myös vastaus kohdassa 3. Väestön keskinäisten kontaktien vähentäminen on tarpeellista epidemian leviämisen torjunnassa. STM kirjoittaa vastauksessaan aluehallintovirastojen tarkennuspyyntöön koskien tartuntatautilain mukaisten rajoitusten asettamista koskevaan ohjaukseen (STM muistio 1.11.2021; VN/27458/2021), että tehokkaimmiksi rajoitustoimiksi on osoitettu lähikontakteja merkittävästi vähentävät toimenpiteet sellaisessa toiminnassa, jossa pisaratartunnan riski korostuu toimintaan tai sen järjestämiseen liittyvien tekijöiden vuoksi. Tämän perusteella tarkoituksena on pyrkiä hillitsemään niitä tartunnanlähteitä, joista tartuntoja voi todennäköisesti tulla ja joihin käytettävissä olevan asiantuntijatiedon perusteella voidaan tehokkaasti vaikuttaa. STM:n mukaan rajoituksia voi olla tarpeen asettaa kaikkiin THL:n riskipotentialin arviointitaulukossa mainittuihin merkittävän riskin yleisötilaisuuksiin, joihin yllä olevassa kysymyksessä yleisötilaisuuksista ja yleisistä kokouksista käsityksemme mukaan viitataan.

5. Onko epidemian leviämisessä syytä kohdentaa rajoituksia myös tilaisuuksiin, joissa on vain istumapaikkoja? Kyllä/ ei

Kyllä, sillä 1.10.2021 päivitetystä THL:n riskipotentialin arviointitaulukossa (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus/arvio-tapahtumien-ja-kokoontumisten-koronavirukseen-liittyvasta-riskista>) ei ole eritelty tilaisuuksia sen mukaan onko kyseissä tilaisuudessa sekä istuma- että seisomapaikkoja vai pelkästään istumapaikkoja. Merkittävän riskin tilanteissa olosuhteet ovat erityisen otollisia koronavirustartunnoille ja niille tunnusomaisia tekijöitä ovat esimerkiksi runsaat lähikontaktit, anniskelu sekä voimakas äänenkäyttö. Suurissa tapahtumissa jäljitettävyyden on heikko, mikä lisää leviämispotentiaalia. Näitä tilaisuuksia ovat THL:n mukaan mm. sisätilassa järjestettävät massakonsertit ja urheilukatsomot, kun istumapaikkoja ei ole määritelty.

6. Sivulla 8 viimeinen kappale: ” Mikäli Varsinais-Suomessa päädyttäisiin uusiin alueellisiin rajoituksiin TTL 58 §:n ja/tai 58 d §:n osalta, arvioimme, että lääketieteellisesti olisi perustelluinta kohdentaa ne tilanteisiin, joissa tartuntariski on näkemyksemme mukaan suurin. Näitä olisivat THL:n riskipotentialin mukaisista merkittävän riskin tilanteista (ravintolatoimen lisäksi) sisätilassa järjestettävät massakonsertit ja urheilukatsomot, kun istumapaikkoja ei ole määritelty. Näissä tapahtumissa asiakkaiden tai osallistujien fyysinen läheisyys toisiinsa sekä yhtä aikaa paikalla olevien ihmisten määrä lisäävät riskiä covid-19-taudin leviämiseksi. ” Onko syytä kohdentaa samassa tilassa rajoitukset ainoastaan seisomapaikoilla oleviin, jos istumapaikoilla olevia ei samassa tilassa rajoiteta, aerosolina leviävän Covid-19- viruksen leviämisen estämiseksi? Kyllä/ ei

Ei, katso myös vastaus kohdassa 5. Covid-19-viruksen tartuntareittien vuoksi rajoitukset on lääketieteellisesti ajatellen järkevää kohdistaa kaikkiin samassa rajatussa sisätilassa samanaikaisesti oleskeleviin henkilöihin. Tapahtumatilojen keskinäisen variaation vuoksi joissakin sisätiloissa saattaisi olla mahdollista tehdä tarkempaa rajausta esim. tilojen huonejärjestyksen tai ilmanvaihto-olosuhteiden perusteella, mutta yleispätevän ohjauksen tekeminen asiasta lienee vaikeaa.

Turussa 10.11.2021

Mikko Pietilä, johtajaylilääkäri
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Harri Marttila, erikoislääkäri
sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri